

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

13 ביולי 2011

605

י"א בתמוז התשע"א

עמוד

1310 הצעת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 52), התשע"א–2011

הצעת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 52), התשע"א-2011

1. הוספת פרק ג'2
בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן – החוק העיקרי), אחרי פרק ג'1 יבוא:

"פרק ג'2: הוראות מיוחדות בעניין עובד רשות מקרקעי ישראל

"הגדרות 63ג.ג. בפרק זה –

"המדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" – מדד חודש דצמבר של השנה שקדמה לחודש העדכון;

"המדד הקודם" – מדד חודש דצמבר של השנה שקדמה לחודש העדכון הקודם, ולעניין העדכון הראשון – מדד החודש שקדם לחודש שבו חל מועד תחילת השירות ברשות;

"הסכם סיום העבודה במינהל" – הסכם קיבוצי מיוחד בדבר סיום עבודה במינהל מקרקעי ישראל, בין מדינת ישראל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שנחתם ביום י"ד באייר התשע"א (18 במאי 2011);

ד ב ר י ה ס ב ר

בתחומים רבים, הסדרים שונים מן המקובל בשירות המדינה, כגון: קביעת טווח שכר רציף לכל דרגת משרה ויצירת מנגנונים מיוחדים להעלאת שכר ולמתן מענקים שנתיים, המבוססים על הישגים ועמידה ביעדים שתקבע הרשות. ההסכם מקנה כלים ניהוליים חדשים המשפרים את יכולתה של הרשות לעמוד במשימותיה, תוך מתן תגמול הולם לעובדי הרשות.

החוק המוצע, המתקן את חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן – חוק הגמלאות), קובע הוראות מיוחדות לעניין חישוב קצבת הפרישה שתשולם לפי חוק הגמלאות לעובד המדינה שהתמנה למשרה בתקן ברשות (להלן – עובד הרשות) ושפרש מהשירות, ומבוסס על ההבנות שגובשו בין המדינה לבין ההסתדרות בהסכמים האמורים ושעוגנו בנספח להסכם העבודה ברשות.

השלמת חקיקתו של החוק המוצע מהווה תנאי סף לכניסתם לתוקף של הסכמים אלה ולתחילת פעולתה של הרשות.

הצעת החוק פורסמה בהצעות חוק הממשלה – 601, מיום ב' בתמוז התשע"א (4 ביולי 2011), והיא מתפרסמת כעת בשנית.

סעיף 1 מוצע להוסיף לחוק הגמלאות פרק ג'2 שעניינו כללי הוראות מיוחדות בעניין עובדי הרשות.

כללי בהחלטת הממשלה מס' 123 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009), הוחלט להקים רשות מקרקעין ממשלתית שתנהל את מקרקעי ישראל.

בהמשך להחלטת הממשלה נחקק חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון מס' 7), התשס"ט-2009, המתקן את חוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960 (להלן – החוק המתקן). שבו הוקמה רשות מקרקעי ישראל (להלן – הרשות), הבאה בעניינים שונים במקום מינהל מקרקעי ישראל (להלן – המינהל). בהתאם לסעיף 2(ה)(1) לחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, כנוסחו בסעיף 3 לחוק המתקן, עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה. בסעיף 4(ג) לחוק המתקן נקבע כי הרשות לא תחל לפעול אלא לאחר שנחתם הסכם קיבוצי המסדיר את זכויותיהם של עובדי המינהל.

ביום י"ד באייר התשע"א (18 במאי 2011) נחתמו שני הסכמים קיבוציים בין המדינה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות):

(1) הסכם בדבר סיום עבודה במינהל (להלן – הסכם סיום עבודה במינהל), אשר לפיו חלק מעובדי המינהל שעליהם חל ההסכם יסיימו את העסקתם בשירות המדינה, חלק אחר מהעובדים יעברו בהעברה במסגרת שירות המדינה ויתרת העובדים יעברו לעבוד ברשות;

(2) הסכם בדבר תנאי העבודה ברשות (להלן – הסכם העבודה ברשות), אשר מסדיר את שכרם ותנאי עבודתם של עובדי הרשות שעליהם הוא חל. הסכם זה יוצר,

¹ ס"ח התש"ל, עמ' 65; התשס"ט, עמ' 180.

"חודש העדכון" – חודש ינואר של כל שנה, ולגבי שנת הפרישה – החודש שבו חל מועד הפרישה;

"מועד המעבר לרשות" – כהגדרתו בהסכם קיבוצי מיוחד בדבר תנאי עבודה ברשות מקרקעי ישראל, בין מדינת ישראל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שנחתם ביום י"ד באייר התשע"א (18 במאי 2011);

"מועד תחילת השירות ברשות" – מועד תחילת שירותו ברשות של עובד הרשות;

"עובד הרשות" – עובד המדינה, שהתמנה למשרה בתקן ברשות;

"הרשות" – רשות מקרקעי ישראל שהוקמה לפי סעיף 2 לחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960²;

"שנת פרישה" – השנה שבה חל מועד פרישתו מהשירות של עובד הרשות;

"תוספות נוספות" – כל אחת מהתוספות המפורטות להלן, המשתלמת לעובד הרשות:

- (1) גמול השתלמות א';
- (2) גמול השתלמות ב';
- (3) גמול מינהל;
- (4) תוספת הערבה;

(5) תוספת אחרת המשתלמת על משכורתו היסודית של עובד הרשות, אשר הוכרה על ידי הממשלה כתוספת קבועה לעניין תקרת המשכורת;

"תקרת משכורת" – שיעור משכורתו של עובד הרשות בעד חודש העדכון, בצירוף התוספות האחרות המשתלמות בעד החודש האמור .

63. יד. (א) על אף ההגדרה "משכורת קובעת" שבסעיף 8, משכורתו הקובעת של עובד הרשות לעניין פרק ב', תהיה המשכורת הבסיסית כאמור בסעיף קטן (ב) כפי שהיא מעודכנת עד ערב פרישתו מהשירות לפי הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ט) וכפי שהיא מעודכנת לאחר פרישתו מהשירות לפי הוראות סעיפים 9 ו-63.ז.

משכורת קובעת של עובד הרשות

ד ב ר י ה ס ב ר

חודשי שירות. נוסחת הבסיס מעניקה לעובד הפורש זכות לקצבה בשיעור של 2% לכל שנת שירות (ר' סעיף 20 לחוק הגמלאות), ובכל מקרה לא יותר מ-70% לפי חלקיות משרה של 100% (להלן – תקרת הקצבה), וזאת כשהיא מוכפלת במשכורת הקובעת.

המשכורת הקובעת לפי סעיף 8 לחוק הגמלאות, המהווה את הבסיס לחישוב קצבתו של עובד הפורש מהשירות, נקבעת בהתאם לדרגתו של העובד ערב הפרישה

לסעיף 63 המוצע

בסעיף זה מוצע להגדיר כמה מונחים שנעשה בהם שימוש בפרק ג' המוצע.

לסעיף 63 יד המוצע

לסעיפים קטנים (א) עד (ה)

חישוב קצבת פרישה לפי חוק הגמלאות הוא פועל יוצא של תקופת השירות, המתבטאת ביחידות של

² ס"ח התש"ך, עמ' 57.

(ב) משכורתו הבסיסית של עובד הרשות תהיה שיעור המשכורת, לרבות התוספות הקבועות, המגיע ערב מועד תחילת שירותו של העובד ברשות, לעובד אחר שדרגתו כדרגה שהיתה לו באותו מועד; לעניין זה, "תוספות קבועות" – למעט קצובת הבראה וקצובת ביגוד.

(ג) המשכורת הבסיסית תעודכן בהתאם למפורט להלן:

(1) לגבי עובד הרשות ששנת הפרישה שלו לא חלה בשנה הראשונה לשירותו ברשות, בעד תקיפת שירותו החלה בין מועד תחילת שירותו ברשות לבין יום 31 בדצמבר של השנה שקדמה לשנת הפרישה – תעודכן המשכורת הבסיסית, אחת לשנה בחודש העדכון (בסעיף קטן זה – עדכון שנתי), לפי השיעור הגבוה מבין השיעורים המפורטים להלן, ובלבד שהמשכורת הבסיסית לאחר העדכון השנתי לא תעלה על תקרת משכורתו של העובד:

(א) שיעור שינוי המדד החדש לעומת המדד הקודם, בתוספת שתי נקודות האחוז, ולעניין העדכון הראשון – שיעור שינוי המדד החדש לעומת המדד הקודם, בתוספת 1/6 נקודת האחוז כשהיא מוכפלת במספר חודשי השירות שחלפו ממועד תחילת שירותו ברשות עד יום 31 בדצמבר של השנה שבה חל המועד האמור (בסעיף קטן זה – מספר חודשי השירות בשנה הראשונה ברשות);

ד ב ר י ה ס ב ר

הקובעת לפי ההסדר החקיקתי הקיים. עם זאת, לעניין חישוב משכורתו הקובעת של עובד הרשות לא ייחשבו קצובת הבראה וקצובת ביגוד כתוספות קבועות כאמור, והן ייוספו למשכורת הקובעת של העובד בהתאם לערכן במועד תשלומן (ר' סעיף 63ד(ח) המוצע).

המשכורת הבסיסית האמורה תעודכן במהלך תקופת עבודתו של עובד הרשות, בהתאם למפורט להלן:

(1) לגבי עובד הרשות ששנת הפרישה שלו לא חלה בשנה הראשונה לשירותו ברשות, בעד תקופת עבודתו של העובד החלה בין מועד תחילת שירותו ברשות לבין יום 31 בדצמבר של השנה שקדמה לשנת הפרישה – תעודכן המשכורת הבסיסית, אחת לשנה, בהתאם לשיעור השינוי השנתי במדד בצירוף שני אחוזים. כך למשל, אם בשנה מסוימת שיעור המדד יעלה בשלושה אחוזים, תעודכן המשכורת הקובעת בחמישה אחוזים. שיטת עדכון זו מביאה לכך שמעבר לשמירת ערכה של המשכורת הקובעת היא גם תעודכן בשיעור ריאלי של שני אחוזים. עדכון המשכורת הקובעת בעד תקופת שירות שהיא קצרה משנה, דהיינו בתחילת העבודה ברשות אם זו חלה לאחר יום 1 בינואר, יבוצע באופן יחסי לתקופת השירות באותה שנה. עוד

מהשירות, והיא כוללת את משכורת היסוד בתוספת תוספות שהוכרו על ידי הממשלה כתוספות קבועות (להלן – תוספות קבועות). לאחר פרישתו של העובד מהשירות מעודכנת המשכורת הקובעת אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד).

השינוי המרכזי בתיקון המוצע עוסק באופן קביעת המשכורת הקובעת לעובדי הרשות. שינוי זה שומר על תכלית ההסדר החקיקתי הקיים אשר נועד להבטיח מקורות מחיה נאותים לעובד שפרש משירותו ושמתיקיימים בו תנאי הזכאות לקצבה לפי חוק הגמלאות, אך הוא יוצק בו שינויים משלימים לנוכח הסדרי השכר החדשים שיחולו ברשות. יובהר כי שינוי זה אינו חל לגבי מי שפרש מהשירות בעבר או מי שלא יעבור לעבוד ברשות, אך הוא יחול גם לגבי מי שחוק הגמלאות חל עליו ואשר ייקלט בעתיד ברשות ויועסק בהתאם לתנאי הסכם העבודה ברשות.

על פי המוצע, המשכורת הקובעת של עובד הרשות תחושב בראשית הדרך כשיעור המשכורת, לרבות התוספות הקבועות, של מי שמדורג בדרגתו של העובד ערב המועד שבו הוא עבר לרשות, בדומה לאופן חישוב המשכורת

(ב) נקודת האחוז, ולעניין העדכון הראשון – 1/12 נקודת האחוז כשהיא מוכפלת במספר חודשי השירות בשנה הראשונה ברשות;

(2) לגבי כל עובד הרשות, בעד תקופת שירותו החלה בשנת פרישתו – תעודכן, ערב מועד פרישתו, המשכורת הבסיסית לאחר העדכון כאמור בפסקה (1) (בסעיף זה – המשכורת המעודכנת), לפי השיעור הגבוה מבין השיעורים המפורטים להלן, ובלבד שהמשכורת המעודכנת לאחר עדכונה לפי פסקה זו (בסעיף זה – המשכורת ערב הפרישה) לא תעלה על תקרת משכורתו של העובד;

(א) שיעור שינוי מדד החודש שבו חל מועד פרישתו של עובד הרשות מהשירות לעומת המדד הקודם, בתוספת 1/6 נקודת האחוז כשהיא מוכפלת במספר חודשי השירות שחלפו מיום 1 בינואר של שנת הפרישה או ממועד תחילת השירות ברשות, לפי המאוחר מביניהם, עד מועד פרישתו (בפסקה זו – מספר חודשי השירות בשנה האחרונה ברשות);

(ב) 1/12 נקודת האחוז כשהיא מוכפלת במספר חודשי השירות בשנה האחרונה ברשות.

(ד) האמור בסעיף 10(1) יחול לעניין חישוב חודשי השירות לפי סעיף קטן (ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

לכך שבשנת הפרישה, מעבר לשמירת ערכה של המשכורת הקובעת, היא תעודכן גם בשיעור ריאלי של שני אחוזים. גם ההסדרים המאזנים בדבר רשת הביטחון והתקרה יחולו בהתאמה על עדכון זה.

לגבי עובדי הרשות שיפרשו לפי הסכם סיום העבודה במינהל בתקופה של שלוש שנים שתחילתה במועד המעבר לרשות, מוצע לקבוע הסדר מיוחד ולפיו עדכון המשכורת הקובעת יהיה בהתאם לשיעור השינוי השנתי במדד בצירוף אחוז אחד. אף לגבי עובדים אלה, עדכון המשכורת הקובעת בעד תקופת שירות הקצרה משנה ייעשה באופן יחסי. השינוי בשיעור העדכון לגבי העובדים האמורים הוא בשנים לב למכלול הסדרי הפרישה אשר נקבעו בהסכם סיום העבודה במינהל, הכוללים תשלום מענקים שונים למי שעומד בתנאי הזכאות להם (מענק הסתגלות, מענק פרישה מיוחד, מענק לעובד שצבר זכויות לקצבה בשיעור של 65% ומעלה ומענק כספי לעובד הזכאי להשלמת שכר בהתאם לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987), וכן בהתחשב בהגדלת תקופת השירות מכוח סעיף 63 מיט המוצע אשר יחול על חלק מהעובדים ובשל משך הזמן הקצר (שלוש שנים לכל היותר) שבו יועסקו עובדים אלה ברשות לפי הסכם סיום העבודה במינהל. יודגש, כי אף אם העובד יינה רק מחלק מתנאי

מוצע ליצור מעין "רשת ביטחון" המגנה על העובד במצב שבו שיעור השינוי במדד יהיה שלילי והמדד ירד בשנה מסוימת ביותר מאחוז אחד, ולהבטיח כי משכורתו הקובעת של עובד הרשות תעודכן, מדי שנה, בשיעור של אחוז אחד לפחות. אף הסדר זה יחול באופן יחסי לגבי תקופת שיעור הקצרה משנה. הסדר מאזן נוסף שמוצע לקבוע הוא כי משכורתו הקובעת של העובד לא תעלה, בעת ביצוע העדכון, מעבר לשיעור רכיבי משכורתו בפועל של העובד (להלן – תקרת המשכורת), הכוללים את משכורתו היסודית ותוספות שהוכרו על ידי הממשלה כתוספות קבועות (גמול השתלמות א', גמול השתלמות ב', גמול מינהל, תוספת הערבה) וכן תוספות נוספות שיוכרו לעניין זה על ידי הממשלה.

הסדר זה מיועד להבטיח כי חישוב זכויותיו של העובד לא ייעשה מבסיס הגבוה מהשתכרותו בפועל;

(2) לגבי כל עובד הרשות, בעד תקופת שירותו החלה בשנת פרישתו – תעודכן המשכורת הבסיסית לאחר העדכון כאמור בפסקה (1) (להלן – המשכורת המעודכנת) בהתאם לשיעור השינוי השנתי במדד בצירוף 1/6 האחוז לכל חודש שירות שחל בשנת הפרישה. עדכון זה מביא

(ה) על אף הוראות פסקאות (1)(א) ו-(2)(א) של סעיף קטן (ג), לעניין עובד הרשות שפרש מהשירות לפי הסכם סיום העבודה במינהל במהלך תקופה של שלוש שנים שתחילתה במועד המעבר לרשות, יחולו הוראות הפסקאות האמורות בשינויים אלה:

(1) בפסקה (1)(א), במקום "שתי נקודות האחוז" יבוא "נקודת האחוז" ובמקום "1/6 נקודת האחוז" יבוא "1/12 נקודת האחוז";

(2) בפסקה (2)(א), במקום "1/6 נקודת האחוז" יבוא "1/12 נקודת האחוז".

(ו) מתקיימים לגבי עובד הרשות, לראשונה, התנאים לתשלום אחת או יותר מהתוספות המנויות בפסקאות (1) עד (3) להגדרה "תוספות נוספות", במהלך תקופה של חמש שנים שתחילתה במועד תחילת שירותו ברשות, או עד ערב פרישתו מהשירות, לפי המוקדם מביניהם, יראו לעניין סעיף קטן (ב) את המשכורת הבסיסית של אותו עובד כאילו כללה, ערב מועד תחילת שירותו ברשות, את אותה תוספת בהתאם לשיעורה במועד האמור; ואולם לעניין ניכוי תשלומים ממשכורתו הקובעת של העובד לפי סעיף 89(א)(2) לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003⁵, יחול האמור בסעיף קטן זה רק בעד התקופה שמהמועד הראשון שבו התקיימו התנאים לתשלום של אותה תוספת.

(ז) חל מועד תחילת שירותו ברשות של עובד הרשות עד יום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013), תעודכן משכורתו המעודכנת או משכורתו ערב הפרישה גם במועדים המפורטים בתוספת החמישית, בשיעורים החלים לגביו בהתאם למועד תחילת שירותו ברשות, ובלבד שהמשכורת המעודכנת או המשכורת ערב הפרישה לא תעלה, לאחר העדכון לפי סעיף קטן זה, על תקרת משכורתו של העובד.

ד ב ר י ה ס ב ר

זכאי במועד תחילת השירות לרכיב גמול השתלמות א', גמול השתלמות ב' או גמול מינהל, למלא אחר תנאי הזכאות להם, על דרך השלמת הלימודים הנדרשים לצורך כך.

אם יעשה כן, יביא הדבר להגדלת משכורתו הקובעת, וזאת אף שלא היה זכאי לתוספות אלה ערב תחילת שירותו ברשות.

לסעיף קטן (ז)

ביום ז' בשבט התשע"א (12 בינואר 2011) נחתם הסכם קיבוצי בין המדינה לבין ההסתדרות, אשר תוקן ביום ז' בניסן התשע"א (11 באפריל 2011), ובו נקבעה, בין השאר,

הפרישה המועדפים שצוינו לעיל, הוא יזכה לתנאי פרישה משופרים באופן ניכר לעומת תנאי הפרישה הרגילים מכוח חוק הגמלאות, באופן היוצר שוני מהותי בינו ולבין שאר עובדי הרשות.

שיעור המשכורת הקובעת לאחר העדכון לפי כל אחת מהחלופות שפורטו לעיל, יהווה בסיס לעדכון המשכורת הקובעת בשנה העוקבת.

לסעיף קטן (ו)

מוצע לקבוע פרק זמן בן חמש שנים ממועד תחילת השירות של העובד ברשות, שבמהלכו יוכל עובד אשר אינו

⁵ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.

(ח) למשכורתו המעודכנת או למשכורתו ערב הפרישה, של עובד הרשות, ייווסף במועד שבו משתלמת לו קצובת הבראה או קצובת ביגוד, סכום בגובה הקצובה כאמור, וזאת עד מועד פרישתו מהשירות.

(ט) מתקיימים לגבי עובד הרשות, ערב פרישתו מהשירות, תנאי זכאות להעלאה בדרגה, אחת או יותר (בפסקה זו – דרגה נוספת) ייווסף למשכורתו ערב הפרישה גם סכום בגובה ההפרש שבין המשכורת ערב הפרישה אילו המשכורת הבסיסית חושבה לפי הדרגה הנוספת לבין המשכורת ערב הפרישה; לעניין חישוב ההפרש האמור לא תובא בחשבון תקרת המשכורת.

63טו. על אף הוראות סעיף 63א, הורד עובד הרשות בדרגתו עקב אמצעי משמעת לפי כל דין, יחליט בית הדין למשמעת

משכורת קובעת של עובד הרשות שהורד בדרגה

ד ב ר י ה ס ב ר

קבועות לצורך חישוב המשכורת הקובעת לפי סעיף 63ד והן ייווספו למשכורת הקובעת של העובד בהתאם לערך במועד תשלומן.

לסעיף קטן (ט)

לפי הכללים הקיימים בשירות המדינה, עובד הפורש מהשירות עשוי להיות זכאי לדרגת פרישה (ר' סעיף 85.125 לתקנון שירות המדינה, בשינויים ובהתאמות שנעשו לגבי עובדי הרשות בהסכם העבודה ברשות). כמו כן, זכאות לדרגת פרישה נכללת בתנאי הפרישה שבהסכם סיום העבודה במינהל, והיא מאושרת לעתים בתכניות פרישה של נציבות שירות המדינה.

הסעיף הקטן המוצע בא להתאים את נפקותה הכלכלית של הענקת דרגת הפרישה להסדר בעניין אופן חישוב המשכורת הקובעת. לפי המוצע, לא תינתן דרגת פרישה בפועל, שכן הדבר אינו מתיישב עם מבנה הדרגות ברשות והסדר השכר בהסכם העבודה ברשות, הקובע טווחי שכר שונים לכל דרגה. חלף זאת ייווסף למשכורת הקובעת סכום אשר יחושב לפי ההפרש שבין המשכורת הקובעת כשהיא מחושבת לפי דרגת הפרישה לבין המשכורת הקובעת כשהיא מחושבת בלא דרגת הפרישה, כששני החישובים האמורים אינם מביאים בחשבון את תקרת המשכורת כהגדרתה בסעיף 63ג המוצע.

לסעיף 63טו המוצע

מוצע להתאים את ההסדר הקיים לגבי ההשפעה על המשכורת הקובעת כתוצאה מהורדה בדרגה לפי החלטת בית הדין למשמעת (ר' פסקה (3) להגדרה "משכורת קובעת" שבסעיף 8 לחוק הגמלאות), להסדר המוצע בעניין אופן חישוב המשכורת הקובעת. לפי המוצע, בית הדין למשמעת יהיה מוסמך להורות כי תופחת דרגתו של העובד שהיוותה בסיס לחישוב משכורתו הקובעת לפי ההסדר המוצע (היינו: דרגתו ערב תחילת שירותו ברשות), ובתום תקופת ההורדה תחזור המשכורת הקובעת ותחושב לפי הדרגה שלפני ההורדה.

מסגרת עלות תוספות השכר וההטבות הכספיות בעד התקופה שבין יום כ"ו באדר ב' התשע"א (1 בינואר 2009) לבין יום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012) (להלן – הסכם המסגרת).

שיעורה הסופי של עלות זו הוא שבעה אחוזים ורבע מבסיס השכר שבהסכם המסגרת, והיא מוקצת בפרישה בארבע מנות כמפורט להלן: ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010) הוקצו שניים ורבע אחוזים, ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) הוקצתה השלמה לארבעה אחוזים, ביום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012) תוקצה השלמה לשישה אחוזים ורבע וביום י"א בתמוז התשע"ב (1 ביולי 2012) תוקצה השלמה אחרונה לשבעה אחוזים ורבע.

התיקון המוצע בסעיף זה נועד לכלול במסגרת משכורתו הקובעת של עובד הרשות שמועד תחילת שירותו ברשות חל עד יום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013), גם את חלקה היחסי בהתאם למועד תחילת שירותו ברשות, של עלות תוספות השכר וההטבות הכספיות שנקבעו בהסכם המסגרת. על פי המוצע, משכורתו הקובעת של עובד כאמור תעודכן גם במועדים ובשיעורים שבתוספת החמישית המוצעת.

מועדים ושיעורים אלה נקבעו לאור הממוצע החודשי של עלות הסכם המסגרת, מספר חודשי השירות בתקופה שמיום כ"ו באדר ב' התשע"א (1 בינואר 2009) עד למועד תחילת העבודה ברשות, שיעור העלות שהוקצה עובר למעבר לרשות והעובדה כי המנות מהסכם המסגרת שהוקצו עובר למעבר לרשות נכללות בבסיס לחישוב המנות הבאות.

לסעיף קטן (ח)

ההסדר המיוחד לעדכון המשכורת הקובעת המוצע לעיל לא יחול על קצובת הבראה וקצובת ביגוד (ר' לעניין זה את ההגדרה "תוספות קבועות" שבסעיף 63ד(ב) המוצע), שכן לא חל בהן שינוי מהותי במסגרת הסכם העבודה ברשות. כך, הקצובות כאמור לא ייחשבו כתוספות

אם לעניין חישוב המשכורת הקובעת לפי הסעיף האמור יורד העובד בדרגה לעומת הדרגה שהיתה לו ערב תחילת שירותו ברשות, ואם החליט בית הדין למשמעת כי לעניין חישוב המשכורת הקובעת יורד העובד בדרגה כאמור, תחושב משכורתו הקובעת לפי סעיף 63, במשך כל תקופת ההורדה, לפי הדרגה שאליה הורד, ובתום תקופת ההורדה תחזור ותחושב משכורתו הקובעת בהתאם להוראות הסעיף האמור על פי הדרגה שלפני ההורדה.

משכורת קובעת של עובד עובר 63.ז.ז. (א) בסעיף זה –

“מועד המעבר” – המועד שבו עבר עובד עובר מהרשות למשרה אחרת בשירות המדינה שאינה ברשות;

“עובד עובר” – מי שהיה עובד הרשות ועבר למשרה אחרת בשירות המדינה שאינה ברשות, אשר הוראות חוק זה חלות עליו גם לאחר המעבר.

(ב) משכורתו הקובעת של עובד עובר תהיה כאמור בהגדרה “משכורת קובעת” שבסעיף 8, ואולם על אף ההגדרה האמורה אם ערב מועד המעבר עלתה משכורתו הקובעת של העובד העובר כשהיא מחושבת לפי סעיף 63, על משכורתו הקובעת במועד המעבר כשהיא מחושבת לפי סעיף 8, תכלול משכורתו הקובעת תוספת בגובה ההפרש שבין שתי המשכורות הקובעות כאמור, ובלבד שניתן לכך אישור מאת נציב השירות בהתאם לכללים הקיימים לעניין תוספות שכר לעובד מועבר בשירות המדינה ובכפוף לתנאי האישור.

דרכון המשכורת 63.ז.ז. סעיף 9 ייקרא, לגבי עובד הרשות, כאילו סעיף קטן (א) הקובעת בא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 63.ז.ז המוצע

(2) אם משכורתו הקובעת ערב סיום העסקתו ברשות והמעבר למשרה האמורה עולה על משכורתו הקובעת במשרה החדשה, מוצע להסמיך את נציב שירות המדינה לאפשר להוסיף למשכורתו הקובעת תוספת שתמנע ירידה במשכורתו הקובעת. בעניין זה, יונחה נציב שירות המדינה על ידי הכללים החלים לעניין תוספות שכר לעובד מועבר בשירות המדינה, המוסדרים כיום בפרק 25 לתקנון שירות המדינה, בסעיף 25.02, ומתחשבים בניסיון המעבר למשרה החדשה.

לסעיף 63.ז.ז המוצע

בסעיף 9 לחוק הגמלאות נקבע כי המשכורת הקובעת לגבי גמלאי תעודכן אחת לשנה, בקצבת חודש ינואר, לפי שיעור עליית המדד בשנה שקדמה למועד העדכון.

התיקון המוצע בסעיף זה מקביל במהותו לתיקון המוצע בסעיף 63.ז.ז(ז), אלא שתיקון זה יחול על עובד הרשות שפרש מהשירות, ואילו התיקון בסעיף האמור יחול על עובד הרשות שטרם פרש מהשירות.

ההוראה המוצעת מתייחסת לעובד הרשות שעבר למשרה אחרת בשירות המדינה שאינה ברשות, והוראות חוק הגמלאות חלות עליו גם לאחר המעבר כאמור. הוראה זו יוצרת את היחס שבין התיקון המוצע אשר יחול לגבי עובדי הרשות לבין עובדים אחרים בשירות המדינה, שלגביהם ייוותרו על כנו ההוראות הקיימות בעניין אופן חישוב המשכורת הקובעת.

במקרה שבו עובד הרשות יסיים את העסקתו ברשות ויעבור לעבוד במשרה אחרת בשירות המדינה שאינה ברשות, ייתכנו במועד תחילת העסקתו במשרה החדשה שתי חלופות, כמפורט להלן:

(1) אם משכורתו הקובעת לפי תנאי המשרה שאליה עבר, גבוהה יותר ממשכורתו ערב המעבר למשרה האמורה, מוצע כי יחולו עליו, החל מאותו מועד, ההוראות הרגילות בדבר אופן חישוב המשכורת הקובעת שבסעיף 8 לחוק הגמלאות. במצב דברים זה אין שוני מהותי בינו לבין עובד מדינה אחר שהיה ממונה לאותה משרה;

"(א1) פרש עובד הרשות מהשירות עד יום כ"ב בתמוז התשע"ג (30 ביוני 2013), תעודכן משכורתו הקובעת במועדים המפורטים בתוספת החמישית החלים לאחר מועד פרישתו, בשיעורים החלים לגביו בתוספת האמורה בהתאם למועד תחילת שירותו ברשות."

63יח. סעיף 11(4) ייקרא, לגבי עובד הרשות, כאילו במקום "המשכורות שהיו מגיעות לעובד אילולא נעדר" בא "המשכורות הקובעות שלפיהן היתה משולמת לעובד קצבה אילולא נעדר מהשירות והיה פורש מהשירות באותו מועד".

תקופות בלא משכורת שמביאים אותן בחשבון

63יט. (א) לצורך קביעת זכויותיו לפי חוק זה, של עובד שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן, תחושב תקופת שירותו בתקופה גדולה משהיתה למעשה, כך ששיעור קצבתו יגדל בשיעור של עשר נקודות האחוז או בשיעור בנקודות האחוז שבו היה גדל שיעור קצבתו אילו שירת עד תום החודש שבו היה מגיע לגיל פרישת חובה, כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, לפי הנמוך מביניהם, ובלבד ששיעור הקצבה לא יעלה על שבעים אחוזים מהמשכורת הקובעת של העובד המחושבת כאילו עבד במשרה מלאה בכל תקופת שירותו, והכל בכפוף לתנאים שנקבעו לעניין הגדלת תקופת השירות לפי סעיף 100:

הגדלת תקופת השירות

(1) מתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) הוא פרש מהשירות בתקופה שבין יום ל' באב התש"ע (10 באוגוסט 2010) לבין מועד כניסתו לתוקף של הסכם סיום העבודה במינהל, בהתאם לתכנית פרישה שאושרה בידי נציב השירות וערב פרישתו שירת במינהל מקרקעי ישראל, ולא מתקיים בו סייג מהסייגים לתחולת הסכם סיום העבודה במינהל;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 63 המוצע

כאמור, חישוב קצבה לפי חוק הגמלאות הוא פועל יוצא של משך השירות. עם זאת, לפי סעיף 100 לחוק הגמלאות רשאי נציב השירות להגדיל את תקופת שירותו של עובד ובכך להגדיל את שיעור הקצבה שלו.

סעיף 100 לחוק הגמלאות עוסק בשני מצבים השונים זה מזה: הסמכות להגדיל שירות לפי סעיף קטן (א) מתייחסת ל"עובד המועסק בתנאי עבודה מיוחדים", ביטוי המכוון לעובד המועסק בתפקידים מסוימים שנקבעו, כגון: עובדי ביטחון בתפקידים מיוחדים, פרקליטים וכו'.

לעומת זאת, הגדלת השירות לפי סעיף קטן (ב) היא אישית, על פי עילות מיוחדות שמפורטות בתקנון שירות המדינה, בסעיף 85.14. רשימת הקריטריונים האמורים כוללת הגדלת שירות בשל פעילות חינוכית בבתי ספר יהודיים בחו"ל, איבוד זכויות במקום עבודה בחו"ל עקב רדיפות וכו'. בעבר, הוגדלו תקופות שירות של עובדים מהטעם של עידוד פרישה.

ויבהר כי ייתכן מצב שבו שני התיקונים המוצעים יחולו על עובד הרשות, האחד עובר לפרישתו מהשירות והשני לאחר מכן, והכל בכפוף למועדים שבתוספת החמישית ולהיעדר כפל תשלום בשל עלות הסכם המסגרת.

לסעיף 63 יח המוצע

בסעיף 11(4) לחוק הגמלאות נקבע כי תקופת חופשה מהשירות בלא תשלום תובא בחשבון במסגרת תקופות השירות לעניין חוק הגמלאות, אם שולמו בעדה בעבור העובד, בהסכמת נציב שירות המדינה ולשם רכישת זכות לגמלה, תשלומים לאוצר המדינה, ששיעורם חושב לפי כללים שנקבעו בתקנות וזאת על בסיס המשכורות שהיו מגיעות לעובד אילולא נעדר.

לנוכח השינויים המוצעים בהצעת חוק זו, מוצע לקבוע כי בכל השירות לעובד הרשות התשלום בעבור התקופה האמורה ייעשה על בסיס המשכורת הקובעת שלפיה היתה משולמת קצבתו של העובד אילו היה יוצא לקצבה במועד שבו הוא בחופשה ללא תשלום.

⁴ ס"ח התשס"ד, עמ' 46 (532).

(ב) הוא פרש מהשירות בהתאם להסכם סיום

העבודה;

(2) בחודש שבו פרש מהשירות טרם הגיע לגיל 65;

(3) הוא פרש מהשירות בנסיבות כאמור בסעיף 15(א) או בנסיבות כאמור בסעיף 17(2);

(4) לגבי מי ששולם לו מענק לפי סעיף 22(א) שחושב בהתאם להוראות פסקה (2) של הסעיף האמור, ואשר במסגרת הקצבה שהוא זכאי לה בזמן פיטוריו לעניין אותה פסקה לא הובאה בחשבון הגדלת תקופת השירות שלה הוא זכאי לפי סעיף זה – הוא השיב לאוצר המדינה את ההפרש שבין סכום המענק ששולם לו לבין סכום המענק המגיע לו כשמובאת בחשבון הגדלת תקופת השירות כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי סעיף 100 לחוק הגמלאות ואשר מפורטים בהוראות תקנון שירות המדינה.

נוסף על כך, ההגדלה האמורה מותנית בכמה תנאים, וביניהם תנאים אלה:

(1) בחודש שבו פרש העובד מהשירות טרם מלאו לו 65 שנים;

(2) במועד פרישתו של העובד הוא זכאי לקצבה לפי סעיפים 15(4) או 17(2) לחוק הגמלאות;

(3) העובד פרש בהתאם להסכם סיום העבודה במינהל או פרש בהתאם לתכנית פרישה שאושרה בידי נציב השירות, לפני מועד המעבר לרשות, ולא מתקיימים בו הסייגים לתחולת הסכם סיום העבודה במינהל. בהתאם לכך, לא מתקיימים לגבי העובד אחד או יותר מהתנאים המנויים בסעיף 4.2 להסכם סיום העבודה במינהל, אשר בהתקיימם ההסכם האמור אינו חל עליו. במסגרת התנאים האמורים נכלל למשל עובד שכבר מקבל קצבה וחוזר לשירות, עובד שמתנהלת נגדו חקירה פלילית או משמעתית, מי שהתפטר מעבודתו או נפטר, מי שסיים את שירותו עקב הגיעו לגיל פרישת חובה וכיו"ב;

(4) לגבי מי שפוטרו לפני שהגיע לגיל 60 ושולם לו מענק פרישה נוסף על הקצבה לפי הוראות סעיף 22(א), המחושב לפי היוון הפרשי הקצבה שיכול היה לצבור אילו היה ממשיך לעבוד בשירות המדינה עד הגיעו לגיל 60, ולא הובאה בחשבון לצורך חישוב המענק הגדלת תקופת השירות בהתאם למוצק, מותנה מתן ההגדלה המוצעת בהשבה לאוצר המדינה של ההפרש שבין סכום המענק ששולם לו לבין סכום המענק המגיע לו כשמובאת בחשבון הגדלת תקופת השירות כאמור. זאת, כדי שהעובד לא יקבל הטבה כפולה בשל אותה תקופה. מצב כאמור יכול להתרחש אם למשל העובד פרש מהשירות לפי תכנית הפרישה של נציבות שירות המדינה לשנים 2010 ו-2011 אשר אינה כוללת הגדלת תקופת שירות, אך מתקיימים

בהחלטת הממשלה מס' 4142 מיום ד' באב התשס"ה (9 באוגוסט 2005), שעניינה הקטנת הוצאות הממשלה בשל תשלומי פנסיה תקציבית, הוחלט להנחות את נציב שירות המדינה כי במסגרת השימוש בסמכות הנתונה לו להגדיל את תקופת שירותו של עובד הוא לא יורה על הגדלות מטעמים שאינם מנויים בסעיפים 85.143 או 85.144 לתקנון שירות המדינה.

על אף האמור לעיל, כדי לעודד את פרישתם מהשירות של חלק מעובדי המינהל (לרבות אלה מהם שיעברו לעבוד ברשות), במסגרת יישומה של הרפורמה במינהל ובהמשך להסכם סיום העבודה במינהל, מוצע לקבוע כי תקופת שירותו של עובד אשר עליו יחול הסעיף המוצע, תוגדל, כמפורט להלן.

יודגש כי אין בשינוי המוצע כדי לשנות את אופן חישוב תקופת שירותם של עובדים אחרים שיפרשו מכוח חוק הגמלאות, וכי מדובר בהסדר חריג שגובש בשים לב לצורך לעבור מהמצב הקיים במינהל לרשות חדשה בעלת היקף כוח אדם קטן יותר, אשר שונה מבמבנה הארגוני שלה, בחלק מהעיסוקים בה ובמתכונת העבודה שלה.

לפי המוצע, הגדלת תקופת השירות של עובד לפי סעיף זה תיעשה כך שהשיעור שבו תגדל הקצבה לא יעלה על 10% או על שיעור הקצבה שהעובד היה צובר בין מועד פרישתו מהשירות לבין החודש שבו יגיע לגיל פרישת חובה, לפי הנמוך מביניהם. בהתאם לכך, אם העובד פרש בחודש השירות שבו מלאו לו 64 שנים, שיעור ההגדלה לא יעלה על 6%. נוסף על כך, יובהר, למען הסר ספק, כי לאחר ההגדלה האמורה קצבתו של העובד לא תעלה על תקרת הקצבה לפי סעיף 20 לחוק הגמלאות. עוד מוצע לקבוע, בהתאם להגבלות שנקבעו בתקנון שירות המדינה, כי סך הגדלות תקופת השירות לפי הסעיף האמור ולפי סעיף 100 (אשר הטעמים להגדלה לפיו מפורטים כאמור בתקנון שירות המדינה) לא יעלה על תקופת שירותו בפועל של העובד, וכן כי ההגדלות האמורות כפופות לתנאים שנקבעו

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סך הגדלות תקופת השירות לפי הסעיף הקטן האמור ולפי סעיף 100 לא יעלה על תקופת שירותו בפועל של העובד.

תיקון סעיף 102

2. בסעיף 102(ב) לחוק העיקרי, אחרי "4/11" יבוא "63טז(ב)".

הוספת תוספת חמישית

3. אחרי התוספת הרביעית לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת חמישית"

(סעיפים 63ד(ז) ו-63ז)

שיעור העדכון (באחוזים)

מועד תחילת שירות ברשות	בחודש ינואר 2012	בחודש ינואר 2013	בחודש יולי 2013
מיום כ"ח באייר התשע"א (1 ביוני 2011) עד יום כ"ח בסיוון התשע"א (30 ביוני 2011)	1.7115	0.4464	0
מיום כ"ט בסיוון התשע"א (1 ביולי 2011) עד יום כ"ט בתמוז התשע"א (31 ביולי 2011)	1.7115	0.5895	0
מיום א' באב התשע"א (1 באוגוסט 2011) עד יום א' באלול התשע"א (31 באוגוסט 2011)	1.7115	0.7326	0
מיום ב' באלול התשע"א (1 בספטמבר 2011) עד יום ב' בתשרי התשע"ב (30 בספטמבר 2011)	1.7115	0.8757	0
מיום ג' בתשרי התשע"ב (1 באוקטובר 2011) עד יום ג' בחשוון התשע"ב (31 באוקטובר 2011)	1.7115	1.0188	0
מיום ד' בחשוון התשע"ב (1 בנובמבר 2011) עד יום ד' בכסלו התשע"ב (30 בנובמבר 2011)	1.7115	1.1619	0

ד ב ר י ה ס ב ר

מסוימים. מוצע לכלול במסגרת הסמכויות הניתנות לאצילה כאמור גם את הסמכות לתת אישור למתן תוספת למשכורתו הקובעת של עובד עובר לפי סעיף 63טז(ב) המוצע.

סעיף 3 מוצע להוסיף לחוק הגמלאות תוספת חמישית, שתחול לעניין סעיף 63ד(ז) המוצע, שעניינו עדכונים נוספים למשכורתו המעודכנת או למשכורתו ערב הפרישה של עובד הרשות שמועד תחילת שירותו ברשות חל עד יום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013), ולעניין סעיף 63ז המוצע, שעניינו עדכון נוסף לאחר פרישתו, של משכורתו הקובעת של עובד הרשות אשר פרש מהשירות עד יום כ"ב בתמוז התשע"ג (30 ביוני 2013) (ר' דברי ההסבר לסעיפים 63ד(ז) ו-63ז המוצעים).

בו שאר התנאים להגדלת תקופת השירות לפי התיקון המוצע. כדי שלא לעכב את מועד פרישתם של עובדים כאמור, אשר המתנינו לתנאי הפרישה שייקבעו בהסכם סיום העבודה במינהל, גובשו הבנות ולפיהן אם יחתם הסכם סיום עבודה במינהל עובדים כאמור אשר יפרשו בתנאים מסוימים יוכלו ליהנות מתנאי הפרישה המשופרים שבהסכם הסיום כאמור, ובלבד שלא ייהנו מכפל הטבות. על כן, ככל שעובדים אלה היו זכאים למענק לפי סעיף 22 לחוק הגמלאות וזה חושב בלא התחשבות בהגדלת שיעור הקצבה כתוצאה מהגדלת תקופת השירות, הרי שיש לחשב לגביהם מחדש את גובה המענק.

סעיף 2 בסעיף 102 לחוק הגמלאות, שעניינו אצילת סמכויות, נקבע כי נציב שירות המדינה רשאי, באישור ועדת השירות, לאצול מסמכויותיו לפי סעיפים

שיעור העדכון (באחוזים)

בחודש יולי 2013	בחודש ינואר 2013	בחודש ינואר 2012	מועד תחילת שירות ברשות
0	1.3049	1.7115	מיום ה' בכסלו התשע"ב (1 בדצמבר 2011) עד יום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012)
0	1.4480	0	מיום ז' בטבת התשע"ב (2 בינואר 2012) עד יום ז' בשבט התשע"ב (31 בינואר 2012)
0	1.5911	0	מיום ח' בשבט התשע"ב (1 בפברואר 2012) עד יום ו' באדר התשע"ב (29 בפברואר 2012)
0	1.7342	0	מיום ז' באדר התשע"ב (1 במרס 2012) עד יום ח' בניסן התשע"ב (31 במרס 2012)
0	1.8773	0	מיום ט' בניסן התשע"ב (1 באפריל 2012) עד יום ח' באייר התשע"ב (30 באפריל 2012)
0	2.0204	0	מיום ט' באייר התשע"ב (1 במאי 2012) עד יום י' בסיוון התשע"ב (31 במאי 2012)
0	2.1635	0	מיום י"א בסיוון התשע"ב (1 ביוני 2012) עד יום י' בתמוז התשע"ב (30 ביוני 2012)
0.157	2.1635	0	מיום י"א בתמוז התשע"ב (1 ביולי 2012) עד יום י"ב באב התשע"ב (31 ביולי 2012)
0.314	2.1635	0	מיום י"ג באב התשע"ב (1 באוגוסט 2012) עד יום י"ג באלול התשע"ב (31 באוגוסט 2012)
0.471	2.1635	0	מיום י"ד באלול התשע"ג (1 בספטמבר 2012) עד יום י"ד בתשרי התשע"ג (30 בספטמבר 2012)
0.627	2.1635	0	מיום ט"ו בתשרי התשע"ג (1 באוקטובר 2012) עד יום ט"ו בחשוון התשע"ג (31 באוקטובר 2012)
0.784	2.1635	0	מיום ט"ז בחשוון התשע"ג (1 בנובמבר 2012) עד יום ט"ז בכסלו התשע"ג (30 בנובמבר 2011)
0.941	2.1635	0	מיום י"ז בכסלו התשע"ג (1 בדצמבר 2012) עד יום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013)
0.941	0	0	מיום כ' בטבת התשע"ג (2 בינואר 2013) עד יום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013).